

NEZDANENÝ OBJEM HRUBÉHO DOMÁCEHO PRODUKTU, HRUBÝ DOMÁCI PRODUKT A DAŇ
Z PRIDANEJ HODNOTY V SR (ROK 1996 AŽ 2013)

Jozef Chajdiak

Ekonomické pojmy na národohospodárskej úrovni sú zvyčajne previazané, nezávisle od toho či si to uvedomujeme alebo nie. Je zrejmé, že pojmy HDP (hrubý domáci produkt), DPH (daň z pridanej hodnoty), PH (pridaná hodnota), % (percentuálny podiel dane z pridanej hodnoty na celkovom základe, z ktorého sa počíta), NEZ (objem HDP z ktorého sa daň nepočíta, sú v nejakej logickej súvislosti). Úlohou je odhadnúť podiel HDP, z ktorého sa DPH nepočíta (NEZ)..

Tab. 1 Štruktúra HDP, DPH,PH a NEZ v rokoch 1996 až 2013

ROK	HDP	DPH	%	PH	NEZ	NEZ/HDP
1996	21,527	1,613	23	7,013	12,901	59,9
1997	23,867	1,822	23	7,922	14,123	59,2
1998	26,172	1,834	23	7,974	16,364	62,5
1999	28,109	1,956	23	8,504	17,649	62,8
2000	31,177	2,343	23	10,187	18,647	59,8
2001	33,881	2,442	23	10,617	20,822	61,5
2002	36,807	2,73	23	11,870	22,207	60,3
2003	40,612	2,781	20	12,091	25,740	63,4
2004	45,161	3,305	19	14,370	27,486	60,9
2005	49,314	4,064	19	17,670	27,580	55,9
2006	55,002	4,264	19	18,539	32,199	58,5
2007	61,45	4,514	19	19,626	37,310	60,7
2008	66,842	4,632	19	20,139	42,071	62,9
2009	62,794	3,846	19	16,722	42,226	67,2
2010	65,897	4,432	19	19,270	42,195	64,0
2011	68,974	4,753	20	20,665	43,556	63,1
2012	71,096	4,307	20	18,726	48,063	67,6
2013	72,934	4,735	20	20,587	47,612	65,3

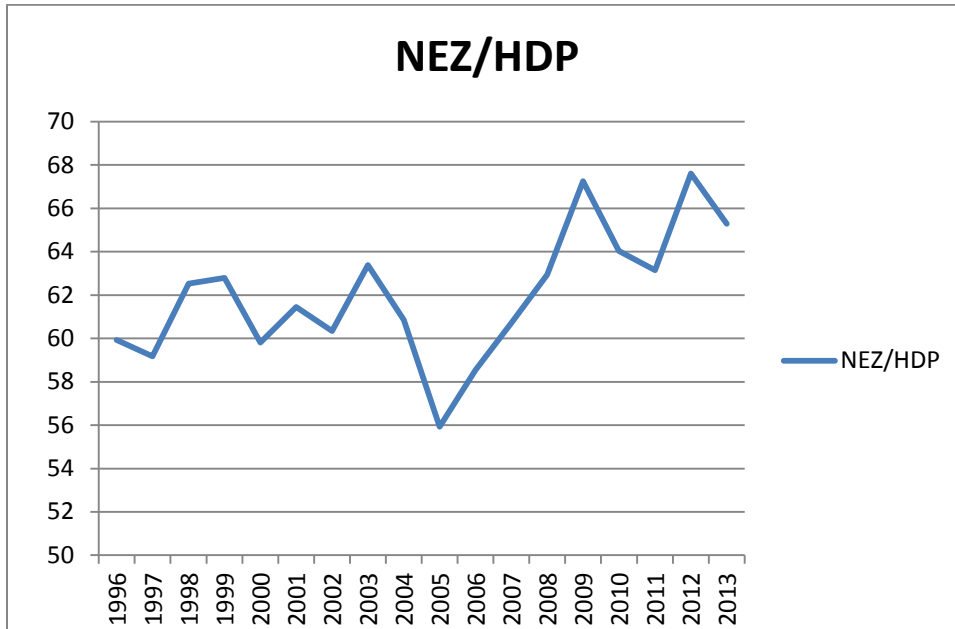
V tab. 1 sú údaje za Slovenskú republiku vykázané oficiálnou štatistikou (HDP). Prameňom HDP je webová stránka ŠÚ SR. Prameňom DPH je stránka Ministerstva financií www.finance.gov.sk. V stĺpci „ %“ abstrahujeme od nižšej percentuálnej sadzby a príslušný objem PH pre ktorý vypočítame DPH (daň z pridanej hodnoty) je v stĺpci PH. Približný pokus o špecifikovanie objemu NEZ odhadneme rovnicou:

$$NEZ = HDP - DPH - PH$$

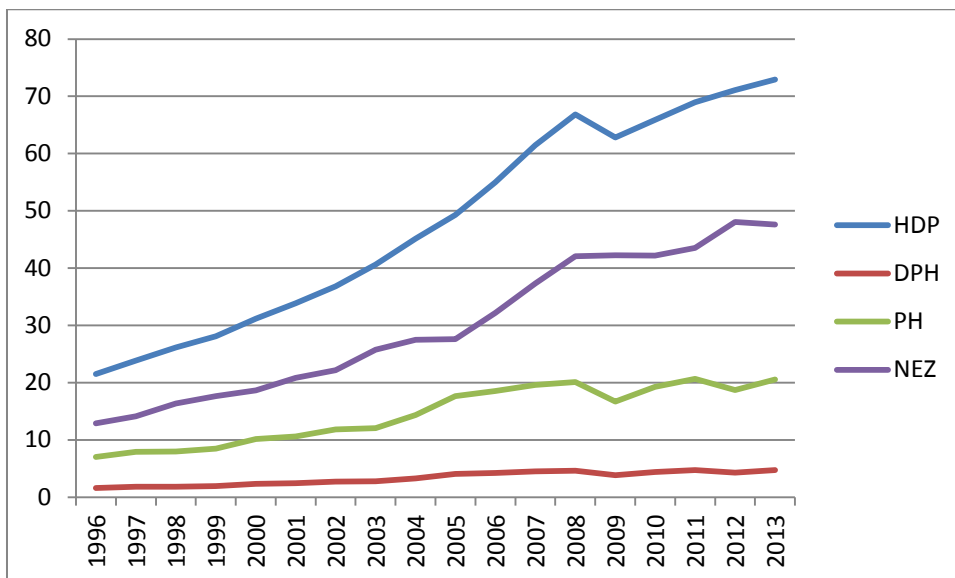
Percentuálny podiel NEZ na HDP je najväčší v stĺpci NEZ/HDP - odhadli sme najväčší objem NEZ 48,063 mil. eur v roku 2012 a najväčší percentuálny podiel 67,6% objemu taktiež

v roku 2012. Naopak najmenší objem NEZ bol v roku 1996 (12,901 mil.Eur). Podiel NEZ na HDP bol najmenší v roku 2005 (55,9 %).

Vývoj podielu NEZ na HDP v % môžeme vidieť na obr.1 .

Obr.1 Vývoj objemu nezdaneného HPD

Obr.2 Vývoj absolútnych ukazovateľov

V časovom rade na obr. 1 môžeme vidieť 3 etapy. V prvej etape do roku 2005 môžeme konštatovať len mierny rast trendovej zložky. Od roku 2005 po 2009 máme druhú etapu s dynamickým rastom (ktorý môže byť čiastočne spôsobený aj lokálnym poklesom na začiatku etapy). V tretej etape máme posuv o tri štyri percentuálne body oproti prvej etape.

V časovom rade na obr. 2 máme zobrazený vývoj absolútnych ukazovateľov (HDP, NEZ, PH a DPH). V prvej etape rastú všetky štyri ukazovatele (HDP, NEZ, PH a DPH). V poslednej tretine rastú naďalej HDP a NEZ, kým u ostatných dvoch ukazovateľoch máme prakticky nerastúci trend vývoja..

Adresa autora:

Jozef Chajdiak

Slovenská štatistická a demografická spoločnosť

Miletičova 3

82467 Bratislava

Jozef.chajdiak@stuba.sk